

فضای گلخانه‌ای صنعت خودرو و قیمت‌هایی که افسار پاره‌می‌کند

■ انحصار موجب می‌شود تولیدکننده با تصور اینکه بازار تماماً در اختیار اوست اقدام به عرضه قطره چکانی محصولات خود کند زیرا بقیین دارد هر طور که رفتار کند، مصرف‌کننده کاری از پیش نخواهد برد.

گروه اقتصادی –انحصار موجب

می‌شود تولیدکننده با تصور اینکه بازار تماماً در اختیار اوست اقدام به عرضه قطره چکانی محصولات خود کند زیرا یقین دارد هر طور که رفتار کند، مصرف‌کننده کاری از پیش نخواهد برد.

سمیه رسولی: سال ۹۷ بنا به محدودیت‌های ارزی تحمیل‌شده به کشور و طبق تصمیم شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، واردات خودرو تا ۳۱ اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ ممنوع اعلام شد. اگرچه ناپهنجاری‌های زیادی درصنعت‌خودرو وجود دارد اما ممنوعیت واردات نیز چالش‌ها را وجودنا کار کرده گونه‌ای که این صنعت طی سنوات اخیر به ویژه ۳ سال گذشته مورد انتقاد مردم و مسئولان در سطوح مختلف قرار گرفت؛ میزان ناراضیاتی از خودروسازی به قدری گسترده‌شده که حتی دهم بهمن ماه سال ۱۴۰۰ رهبری نیز در جمع تولیدکنندگان، ضمن انتقاد

گروه اقتصادی – عضوانظر

مجلس در هیئت‌امنای صندوق ملی مسکن درباره شبهات مطرح شده نسبت به دست‌درازی به منابع مالی این صندوق گفت: برداشت منابع مالی صندوق خارج از اساسنامه،تخطی ازقانون بوده و مجلس برخورد می‌کند.

شرایط عجیب دهم ۹۰ سبب شد که مشکلات متعدد اقتصادی بر کشور تحمیل شود و یکی از اصلی‌ترین مشکلات بسه حوزه مسکن مربوط می‌شود. «ط» متأسفانه، به شب برنامه‌ریزی ضعیف و بی‌توجهی به نیاز کشور در حوزه مسکن، شاهد کمبود عجیب در این بخش هستیم، کمبودی که دولت با قانون جهش تولید و ساخت ۴ میلیون مسکن در طی دوره فعالیت خود، قصد دارد آن را به حداقل برساند.باین‌وجود، شرایط اقتصادی مردم نیز در طی سالیان اخیر با افت محسوسی همراه بوده و بسیاری از مردم قادر به دریافت تسهیلات یا ارائه تضامین بانکی نیستند، به سبب حل این مشکل و همچنین سایر مسائل بخش مسکن، صندوق ملی مسکن تأسیس و قانون در آن آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ ابلاغ گردید. البته باگذشت ۶ ماه از تصویب اساسنامه صندوق ملی مسکن و ابلاغ آن،امام‌چچان‌شاهد تغییر رویکردی در حوزه مسکن نبوده‌ام و به‌مانند سابق همچنان مشکلات پابرجا است.فارغ از مسئله عدم خروجی مشخص در مدت‌زمان عنوان شده، دولت با سالیان اخیر به سبب مشکلات مربوط به فروش نفت، دولت‌ها به روش‌های خاصی بسه دنبال تأمین هزینه‌های جاری خود بوده‌اند و یکی از آنها دست‌درازی به منابع مالی برخی از صندوق‌ها بوده است.

رییس سازمان هواپیمایی:

عرضه بلیت هواپیمابدون محدودیت ادامه دارد

گروه اقتصادی –رییس سازمان هواپیمایی کشوری با رد این شایعه مبنی بر اینکه ایرلاین‌ها، عرضه بلیت ب‌با قیمت‌های فعلی را محدود کرده‌اند، گفت: در نوروز امسال این شایعه مطرح شد که ایرلاین‌ها از عرضه بلیت خودداری می‌کنند، اما از آمار جابه‌جایی ۳میلیونی مسافر می‌توان فهمید که بلیت عرضه شده است.

مسافران بخش هوایی از عدم امکان دسترسی به بلیت هواپیماشکایت دارند و اعلام می‌کنند دوره انتظار خرید بلیت هواپیمای نسبت به سال گذشته، در سال جدید بیشتر شده و همین حالا برای روزهای پایانی اردیبهشت بلیت نیست.هم‌زمان با این گلایه شایعاتی درباره دلیل عدم عرضه کافی بلیت هواپیمای نیز وجود دارد. برخی ادعا دارند که شرکت‌های هواپیمایی به امید افزایش قیمت‌ها از عرضه کافی خودداری می‌کنند و به صورت هفتگی و نه فصلی برنامه‌های پروازی را می‌فروشند.

شرکت‌های هواپیمایی از اردیبهشت سال گذشته در انتظار افزایش قیمت بلیت هستند که بر اساس آخرین اظهارنظر رییس سازمان هواپیمایی تا ۱۰ روز آینده تکلیف قیمت بلیت هواپیمای مشخص خواهد شد.

«محمد محمدی بخش» رییس سازمان هواپیمایی در توضیح این شرایط با رد این گمانه که ایرلاین‌ها در انتظار افزایش قیمت، عرضه با قیمت‌های فعلی را محدود کرده و کاهش داده‌اند، به خبرنگاران گفت: مجوز پروازها فصلی صادر می‌شود و این گونه نیست که ماهانه یا هفتگی باشد؛ به همان نسبت برنامه‌های فروش ایرلاین‌ها نیز فصلی است.

رییس سازمان هواپیمایی ادامه داد: هر شرکت هواپیمایی متناسب با شرایط برنامه‌های فروش را باز می‌کند. در نوروز امسال هم این شایعه مطرح بود که ایرلاین‌ها از عرضه بلیت خودداری می‌کنند، اما از آمار جابه‌جایی مسافر می‌توان فهمید که بلیت عرضه شده است.

وی توضیح داد: امسال حتی با جابه‌جایی ۳ میلیون مسافر رکورد جابه‌جایی مسافر نسبت به سال گذشته شکسته شد که شایعه عدم عرضه را تکذیب می‌کند. معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: احکام قضایی در مواجهه بتخلفات ایرلاین‌ها وجود دارد که در صورت عدم عرضه و یا تضییع حقوق مسافر بارها از این ابزار استفاده شده است.

به بازار است. در این شرایط علاوه بر

عقب‌گرد در تولید و ناراضیاتی مردم، به دلیل عرضه قطره چکانی خودرو و البته نوسانات ارزی دلالت‌بازی نیز تقویت شده و قیمت‌ها روز به روز از واقیعات اقتصادی دورتر شده‌اند. در بخش دوم از گزارش «وضعیت صنعت خودروسازی کشور» به مرور فراز و فرود آزادسازی واردات خودرو از بهار ۱۴۰۱ به این سو پرداخته‌ایم.

آزادسازی واردات

با روی کار آمدن دولت سیزدهم، فاطمی‌امین وزیر سابق صمت وعده داد که تا پایان خردادماه سال ۱۴۰۱ واردات خودرو تعیین تکلیف و آئین‌نامه‌ای به این منظور تصویب خواهد شد. همچنین رئیس جمهوری نیز که اسفند سال ۱۴۰۰ یک فرمان هشت ماده‌ای در مورد صنعت خودروسازی کشور صادر کرده در بند چهارم دستور داده بود که «به منظور افزایش رقابت پذیری و رفع شائبه انحصار، متناسب سازی قیمت خودرو و جبران کمبود تولید به میزان مورد نیاز بازار، مواع قانونی و اجرایی واردات خودرو در سال ۱۴۰۱، حداکثر ظرف سه ماه آینده رفع شود و با افزایش صادرات خودرو و قطعات، نسبت صادرات به واردات در صنعت خودرو افزایش یابد.»

با این حال از ابتدای سال ۱۴۰۱ کشتش و قوس‌های فراوانی در مورد واردات با عدم واردات خودرو صورت گرفت اما در نهایت آئین‌نامه واردات خودرو تنظیم و عرضه واردات خودرو تاشهریور ماده‌اده شده؛منتهی تقریباً ۳ماه طول کشید تا آئین‌نامه مذکور در هیأت دولت به تصویب برسد. در نهایت اوایل شهریورماه آئین‌نامه واردات خودرو به تصویب هیأت دولت رسید و اعلام شد که یک میلیارد یورو ارز برای واردات خودرو در نظر گرفته شده است که این بازار تماماً در اختیار اوست اقدام به عرضه قطره چکانسی محصولات بی کیفیت خود می‌کند زیرا بقیین دارد که بازار در اختیارش قرار دارد و هر طور که رفتار کند، مصرف‌کننده کاری از پیش نخواهد برد.بنابراین می‌توان گفت که رفتار کند، مصرف‌کننده کاری از پیش نخواهد برد.بنابراین می‌توان گفت با دامنه قیمتی زیر ۱۰ هزار یورو خودروهای بی‌سن ۲۰ تا ۲۰ هزار یورو می‌شود.

ایرادات مجلس و رفع ایرادات

پس از تصویب آئین‌نامه در مهر ماه،محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در نامه‌ای به رئیس جمهور با ذکر ۳ ایراد، موصوبه دولت درباره تعیین سازوکار واردات خودرو

اقتصادی

رامغایبر قانون اعلام کرد. در همین راستا نیز در آبان‌ماه، محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور با ارسال نامه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری –صنعتی و ویژه اقتصادی، تصویب‌نامه هیئت وزیران در خصوص واردات خودرو که شامل اصلاح تصویب‌نامه قبلی واردات خودرو بود را ابلاغ کرد.

تأمین ارز واردات

نکته قابل توجه در واردات خودرو که از روز نخست مطرح شدن آزادسازی در محافل مختلف مورد اشاره قرار می‌گرفت وضعیت تأمین ارز بود. در همین راستا تاکید شد که تأمین ارز از منشا خارج از کشور خواهد بود و در ادامه نیز در آبان‌ماه ۱۴۰۱ علی صالح آبادی رئیس کل سابق بانک مرکزی با ردهر گونه ابهام در خصوص مشکل در تأمین ارز اعلام کرد که «به محض آغاز ثبت سفارش واردات خودرو، بانک مرکزی آمادگی تأمین ارز مورد نیاز را

سناریوی نخست: عرضه خودروها در بورس و تحویل به صورت ۳ ماهه

در ادامه فرایند ثبت سفارش و رسیدن خودروها به گمرک، وزارت صمت اعلام کرد که طبق برنامه‌ریزی‌ها مقرر شده که «۲۰۰ هزار دستگاه خودرو طی شش ماه آینده وارد کشور شود که در ۳ ماه پایانی سال ۱۴۰۱، ۱۰۰ هزار دستگاه خودرو و در ۳ ماهه اول سال ۱۴۰۲ نیز ۱۰۰ هزار دستگاه خودروی دیگر وارد کشور می‌شود.» آنطور که وزارت صمت اعلام کرد قرار بود فروش خودروهای وارداتی از طریق بورس کالا و با تحویل تا ۳ تا ۶ ماهه انجام شود، به گونه‌ای که طبق برنامه‌ریزی‌ها باید تا پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۱۰ درصد از خودروهای وارداتی پس از چند روز بنا به دلایلی همچون ورود شورای رقابت عرضه خودرو در بورس کالا به صورت کلز متوقف شد.

سناریوی دوم: فروش از طریق نوبت‌دهی

در این بین بنا توجه به انتقادات همه‌جانبه‌بنده قیمت و صنعت خودرو و تاکید کارشناسان بر لزوم افزایش عرضه و البته افزایش انتقادات نسبت به واردات خودرو صرفاً از سوی تولیدکنندگان، دولت هفته پیش لایحه

وزارت صمت باید از راه‌های مختلف نسبت به افزایش عرضه اقدام کند: واردات خودرو می‌تواند کمک خوبی باشد. البته واردات خودروی کار کرده نیز نقش بسیار مؤثری می‌تواند در کاهش التهابات بازار داشته باشد و حتماً باید این مدل خودروها نیز به‌بازار تزیق شوند.

دارد و تأمین ارز مورد نیاز بر اساس استاندارد کی که وزارت صمت تعریف کرده، انجام می‌شود.»
تعیین تکلیف واردکنندگان و ثبت سفارش‌ها
پس از تهیهی شدن کارهای قانونی واردات، طبق اعلام وزارت صمت پیش از ۲۰۰ شرکت متقاضی واردات خودروی وارداتی کرد که در نهایت از بیسن ۱۲۰ هزار ثبت نام کنند، بین ۳۴ هزار نفر قرعه کشی انجام شد. در دور نخست نیز خودروهای چانگان تحویل متقاضیان خواهد شد و در ادامه خودروهایی از برندهای چینی، دانگ فنگ، چانگان، میتسوبیسی، ایل، داجیا، کیا، هیوندای، سانگیانگ، تسیتان،تویوتا،جنتا،اسانت، سفارش واردات، فاطمی‌امین اواسط آذر ماه ۱۴۰۱ اعلام کرد که خودروهای وارداتی در هفته پایانی آذر ماه به گمرک می‌رسند که در همین راستا اخبار و فیلم‌هایی در فضای مجازی مبنی بر رسیدن محموله‌های خودروی برند کیا شامل سراتو، ریو، پیکانتو، پکاس، سونت، و اسپورتیج به بندر لنگه منتشر شد که مورد تأیید وزارت صمت نیز قرار گرفت.

زمان تحویل خودروهای وارداتی

اگرچه از حدود ۳ماه پیش وعده‌های زیادی در مورد زمان تحویل خودروهای وارداتی شده و حتی در

عضوانظر مجلس در هیئت‌امنای صندوق ملی مسکن اعلام کرد؛

صندوق ملی مسکن، زیر ذره‌بین مجلس

هزینه‌نماید.

در خصوص ایسن بند قانونی بودجه ۱۴۰۱ باید گفت که پشتیبانی، نظارت و پایش طرح‌های قانون جهش تولید مسکن کاملاً تفسیرپذیر بوده و وزارت راه و شهرسازی قادر است با همین بند قانونی، بخشی از منابع مالی صندوق ملی مسکن را جهت پرداخت حقوق و مزایای کارکنان خود استفاده نماید.

هرچند به سبب عدم وجود گزارش ریز هزینه نمی‌توان در این زمینه اظهارنظر کرد، اما وجود چنین بندهای عجیب، منابع مالی صندوق ملی مسکن رادر خطر قرار خواهد داد و در نتیجه یعنی آشفتگی شدید و افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن ادامه‌دار خواهد بود.

نظارت مجلس بر عملکرد

صندوق ملی مسکن

اقبال شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر، صندوق ملی مسکن عاها و جهت تقویت توان حمایتی و تخصیص بهینه منابع مالی بخش مسکن عنوان و اعلام کرد: مطابق با قانون جهت تولید مسکن، باید سالانه به طور متوسط حداقل یک میلیون مسکن عرضه شود و یکی از ارکان اجرایی شدن این قانون، صندوق ملی مسکن است.

وی افزود: در گذشته پیرامون تسهیلات و تضمین فرایند برای خانوارهای کم‌درآمد، ساکنین بافت فرسوده و ناکارآمد شهری، هدایت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی ... و ضعف‌های وجود داشت، لذا با صندوق ملی مسکن موارد

روزهای پایانی ۱۴۰۱ نیز اعلام شد که بخشی از چانگان‌های وارداتی از سوی شرکت سایپا تحویل متقاضیان خواهد شد.اما تا به امروز هیچ خودرویی به متقاضیان تحویل داده نشده‌است. البته طبق اعلام گمرک ایران و وزارت صمت خودرو در حال ورود به کشور و ترخیص است اما هنوز به دست مصرف‌کنندگان نرسیده‌است. در این ارتباط مهدی ضیعی مدیر طرح واردات خودروی وزارت صمت روز یکشنبه اعلام کرد که «در روزهای آینده قیمت نهایی خودروهای وارداتی از سوی سازمان حمایت نهایی خواهد شد و پس از آن عرضه خودروها انجام می‌شود.»

واردات خودروهای کار کرده و تسهیل واردات

در این بین توجه به انتقادات همه‌جانبه‌بنده قیمت و صنعت خودرو و تاکید کارشناسان بر لزوم افزایش عرضه و البته افزایش انتقادات نسبت به واردات خودرو صرفاً از سوی تولیدکنندگان، دولت هفته پیش لایحه

وزارت صمت باید از راه‌های مختلف نسبت به افزایش عرضه اقدام کند: واردات خودرو می‌تواند کمک خوبی باشد. البته واردات خودروی کار کرده نیز نقش بسیار مؤثری می‌تواند در کاهش التهابات بازار داشته باشد و حتماً باید این مدل خودروها نیز به‌بازار تزیق شوند.

واردات خودروهای کار کرده و تسهیل واردات را تصویب و به مجلس تقدیم و مجلس نیز روز گذشته با این لایحه موافقت کرد. در بخشی از این لایحه مواعی که برای رعایت استانداردهای اروپایی برای خودروها مشخص شده لغو و استاندارد کشورهای مبدا با تأیید سازمان محیط زیست مورد قبول قرار گرفته است. همچنین شرط وجود نمایندگی در داخل کشور به منظور تسهیل در ورود خودروهای نو و کار کرده و ماشین‌آلات راهسازی برطرف شده و وجود نمایندگی در کشورهای ثالث نیز به رسمیت شناخته می‌شود.

ورود شورای رقابت به واردات خودرو

علاوه بر لایحه مذکور، شورای رقابت نیز اعلام کرد که به منظور تسهیل واردات به موضوع سیاست گذاری واردات خودرو می‌پردازد تا از این طریق بازار متعادل شده و

اقتصادی

روانه

مواع متعددی که پیش روی واردات خودروی نو و کار کرده است، رفع شود. اسماعیل شجاعی سخنگوی شورای رقابت در این ارتباط به مهر اعلام کرد که «در حال حاضر زمینه برای واردات خودرو از سوی فعالان و تجار به شکل گسترده فراهم نیست و دستورالعمل به شکلی بود که فقط خودروسازان اجازه واردات داشتند که این موضوع فشار را مخلدوش کرد. قیمت‌های سرسام‌آور خودروهای خارجی در ایران ناشی از اختلال در بازار واردات است.»

شکستن انحصار بازار راهکار اصلی کنترل قیمت

یک بررسی اجمالی از قیمت‌های خودرو نشان می‌دهد که بسته بودن بازار و عدم عرضه مکفی خودرو در کنار مشکلات دیگر، تا چه اندازه توانسته قیمت خودرو را در ایران نجومی کند؛ به عنوان نمونه خودرو پژو پارس که یکی از محصولات قدیمی نیز است در حالی امروز با قیمت بالای ۶۰۰ میلیون تومان در بازار معامله می‌شود که در اردیبهشت سال ۱۴۰۱ با قیمت حدود ۳۰۰ میلیون تومان معامله می‌شد. در این ارتباط سعید مومنی رئیس اتحادیه فروشندگان و نمایشگاه‌داران خودروی تهران به مهر گفت: اگر عرضه خودرو افزایش یابد قطعاً قیمت‌ها می‌شکند اما

در صورت عدم افزایش عرضه، شاهد بالا رفتن قیمت خودرو در بازار آزاد خواهیم بود. نوسانات نرخ ارز و تورمی منجر به افزایش قیمت خودرو می‌شود اما اگر وزارت صمت نسبت به افزایش عرضه اقدام کند، قطعاً التهابات بازار کاهش خواهد یافت. بنابرین تهراهی که داریم این است که خودرو به میزان کافی عرضه شود زیرا در حال حاضر خودرو در بازار کم است.وی یادآور شد: وزارت صمت باید از راه‌های مختلف نسبت به افزایش عرضه اقدام کند؛ واردات خودرو می‌تواند کمک خوبی باشد. البته واردات خودروی کار کرده نیز نقش بسیار مؤثری می‌تواند در کاهش التهابات بازار داشته باشد و حتماً باید این مدل خودروها نیز به بازار تزیق شوند. مومنی تاکید کرد: آنچه مسلم بوده این است که وزارت صمت و تولیدکنندگان برای کنترل بازار رقابت‌های آزاد باید نیاز بازار را تأمین کنند و ما چاره‌ای جز این نداریم.

منابع مالی صندوق در قالب اساسنامه هستند و نباید به منابع مالی صندوق ملی مسکن به‌مانند عابر بانکی جهت تسویه دیون یا پرداخت حقوق نگاه کرد و با وجود تفسیرپذیر بودن آن بنسد قانونی، اما مجلس به‌دقت عملکرد صندوق را مورد نظر قرار خواهد داد.به گفته شاکری، فارغ از بحث اختلاف در منابع مالی صندوق، باید اقداماتی در خصوص افزایش آن نیز در نظر گرفته شود تا شاهد تحقق اهداف آن و جهش ویژه در حوزه مسکن باشیم.عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در انتها گفت: مجلس با دقت عملکرد صندوق ملی مسکن را مورد نظر دارد و در صورت برداشت خارج از قانون، با افراد خاطی برخورد خواهد شد و هیئت‌امتا و رئیس صندوق باید تا به امروز چنین گزارشی پیرامون برداشت خلاف اساسنامه مشاهده نشده است.

جلوگیری از خروج ارز با جمع‌آوری گازهای همراه نفت توسط متخصصان داخلی

و در شرایط تحریم‌های یک‌جانبه و ظالمانه علیه ملت ایران انجام شده است.
آوایی ب‌با بیان اینکه برخی در کشور تصور می‌کنند که باید کارهای بزرگ و پروژه‌های ملی به خارجی‌ها سپرده شود، گفت: متأسفانه برخی هیچ تصور درستی از توانمندی‌های داخلی ندارند و فکر می‌کنند که لازمه موفقیت پروژه‌های بزرگ، سپردن آنها به شرکت‌های خارجی است، اما موضوع شرکت‌های گاز هوزبه ثابت کرد که این ادعا صرفاً یک رفتار و تصویری پایه و اساس است و هیچ منطقی علمی و تجربی ندارد.

نماینده مردم دزفول با بیان اینکه، برخی در کشور برای شرکت‌های ایرانی منابع ترافیکی می‌کنند، گفت: برخی منفعتشان در این است که همواره پای شرکت‌های خارجی را به کشور باز کنند؛ این دسته از افراد هیچ توجهی ندارند که فعال شدن شرکت‌های ایرانی موجب اشتغال جوانان و افزایش اعتماد به نفس بیشتر

در شرکت‌های ایرانی می‌شود؛ به‌نظم این نوع نگاه که شرکت‌های خارجی موفق‌تر از شرکت‌های ایرانی هستند، نتیجه یک خودباختگی فرهنگی است که در بین برخی مسئولین و افراد روسخ کرده است.

وی گفت: عملیاتی کردن فاز

گروه اقتصادی – نماینده

دزفول در مجلس شورای اسلامی گفت: عملیاتی کردن فاز یک شرکت پالایش‌گاز هوزبه توسط مجموعه‌های داخلی، مانع خروج ارز از کشور و موجب تقویت پول و اقتصاد ملی شده است.

سید احمد آوایی با اشاره به رونمایی از عملیات فاز یک شرکت پالایش‌گاز هوزبه، گفت: شرکت پالایشگاه گاز هوزبه ویژگی‌های بساز اقتصادی دارد که در حوزه‌های مختلفی چون انرژی، اشتغال، درآمد برای کشورن یک موفقیت بوده است، اما مهم‌ترین ویژگی این پروژه این بود که در سال‌های اخیر و مخصوصاً در یک سال گذشته توسط متخصصان ایرانی در مجموعه‌های مختلف از جمله هلدینگ خلیج فارس، عملیاتی شده است.

وی با بیان اینکه، پروژه پالایشگاه گاز هوزبه برای کشور، یک اقدام مبارک و افتخارآمیز است، گفت: این موفقیت بزرگ با توجه به متخصصان داخلی

کیش نوش تولید و توزیع آب معدنی در سراسر جزیره ۵، تحویل در محل

۴۴۴۷۳۴۲۲ – ۴۴۴۷۳۴۲۱

کیش نوش